

27

Voor feiten en cijfers
over werkgelegenheid

Jaargang 18, november 2013

LISA nieuws

2

Banenverlies in 2012

4

Het Bruto Gemeentelijk Product

6

LISA Klantendag 2013

7

Economische variëteit

10

LISA in beeld

12

Data op de LISA website

In 2012 is de werkgelegenheid in Nederland met 0,7% afgenomen. Dit blijkt uit cijfers van LISA, het landelijk databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaalde arbeid wordt verricht. Sinds 1996 is dit de derde keer dat de werkgelegenheid in een jaar is afgenomen. In 2011 was er nog sprake van een lichte groei van 0,5%.

BANENVERLIES IN 2012

WERKGELEGENHEID DAALT

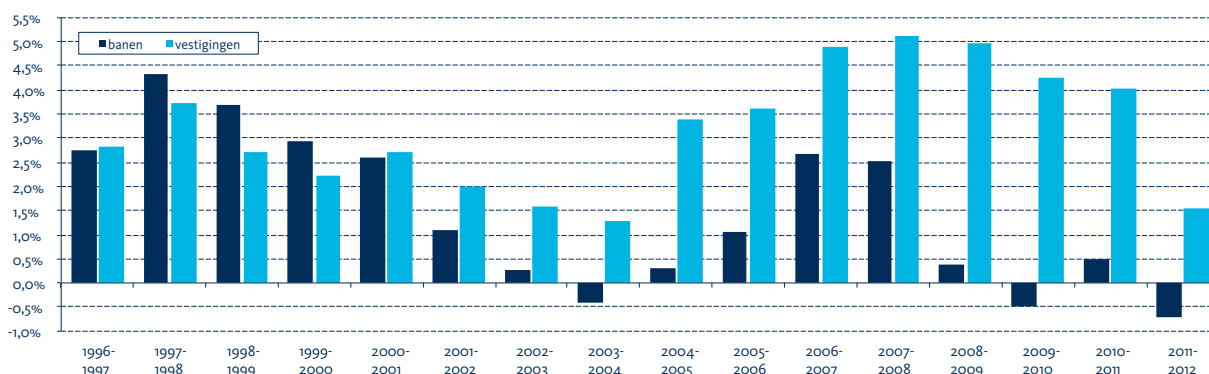
Ten opzichte van 2011 is het aantal banen met 0,7% afgenomen; absoluut zijn dat zo'n 57.000 banen minder. In het jaar daarvoor groeide de werkgelegenheid nog met 0,5%. De trend dat de groei van het aantal vestigingen ver uitgaat boven de ontwikkeling van het aantal banen, houdt ook in 2012 aan. Het aantal vestigingen groeide vorig jaar met 1,5%. Deze groei is aanzienlijk lager dan in de periode 2007-2011, waarin het groeipercentage jaarlijks 4 à 5% was. Het aantal vestigingen van bedrijven en instellingen in 2012 komt uit op ruim 1,2 miljoen. Het totaal aantal banen in Nederland bedraagt in 2012 bijna 8,1 miljoen.

In totaal is ruim 85% van alle arbeidsplaatsen een activiteit van 12 uur of meer. Dit aantal "grote" banen is tussen 2011 en 2012 met 0,7% (50.300 banen) afgenomen. Het aandeel banen van minder dan 12 uur is eveneens afgenomen met 0,6% (6.600 banen).

BANENGROEI IN ZORG, CULTUUR EN RECREATIE; GROOT BANENVERLIES IN DE BOUW

In 2012 hebben vrijwel alle sectoren te maken gehad met een daling van de werkgelegenheid. Alleen de zorg (1,1%) en de sector cultuur&recreatie (0,4%) zijn positieve uitzonderingen met groei.

Grafiek 1: Ontwikkeling banen en vestigingen sinds 1996. Bron LISA 2012

2

DALING WERKGELEGENHEID HET STERKST ONDER MANNEN

Het aantal banen dat ingevuld wordt door mannen daalde tussen 2011 en 2012 met 1,1%. Het aantal banen waarin vrouwen werkzaam zijn nam ook af, met 0,2%. Het is voor het eerst sinds 1996 dat hier van een afname sprake is. In de afgelopen jaren is het aantal werkzame vrouwen dan ook sneller gegroeid dan het aantal werkzame mannen.

MINSTE WERKGELEGENHEIDSDALING VAN KLEINE BANEN

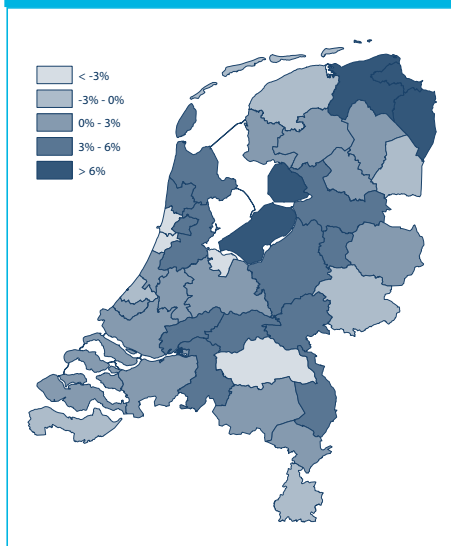
De werkgelegenheid wordt ook gemeten naar het gemiddeld aantal werkzame uren per week. Banen van gemiddeld minder dan 12 uur worden kleine banen genoemd, boven de 12 uur wordt van grote banen gesproken. De werkgelegenheid is in beide categorieën afgenomen, zowel voor wat betreft grote als kleine banen.

De zorgsector is zowel absoluut als relatief de grootste groeisector. De bouwsector vertoonde de grootste absolute en relatieve daling met een afname van 4,1% (20.450 banen).

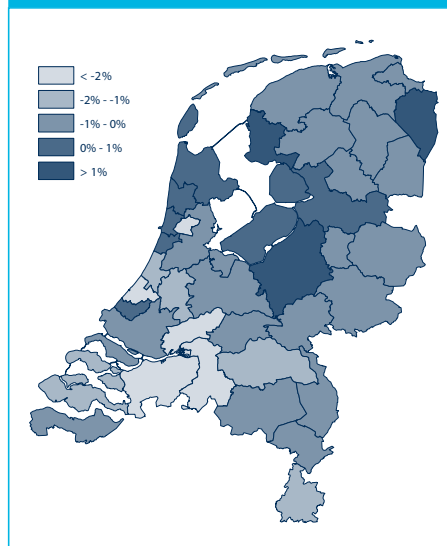
WERKGELEGENHEID DAALT HET STERKST IN HET ZUIDEN

Er zijn drie provincies die in de periode 2011-2012 nog werkgelegenheidsgroei hebben gehad: Groningen, Flevoland en Gelderland hadden elk een groei van 0,2%. Met name in de zuidelijk gelegen provincies (Zeeland, Limburg, Noord-Brabant) was sprake van een werkgelegenheidsdaling die sterker is dan het landelijk gemiddelde. Met een afname van 1,4% daalde de werkgelegenheid in Zuid-Holland het meest.

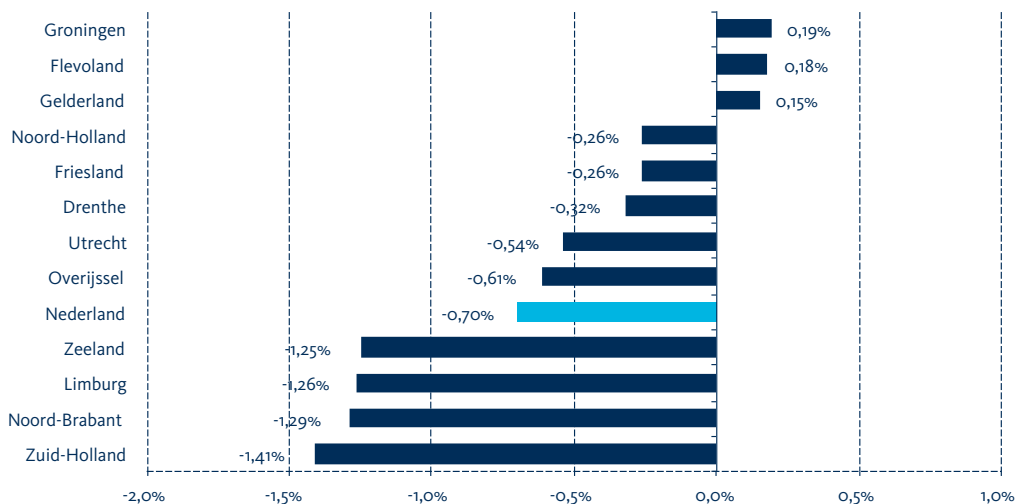
Kaart 1: Ontwikkeling aantal banen naar Corop (2007-2012)

Kaart 2: Ontwikkeling aantal banen naar Corop (2011-2012)

Grafiek 2: Werkgelegenheidsontwikkeling 2011-2012 per provincie. Bron LISA 2012

In 2012 zijn er nog slechts 3 COROP-gebieden met een groei van meer dan 1%: Oost-Groningen, Zuidwest-Friesland en Veluwe.

Tabel 1: Aantal vestigingen en banen in Nederland naar sector (2012) Bron LISA

Sector	Absoluut	Absoluut	% in totaal	Groei abs. 2011/2012	Groei % 2011/2012
Landbouw & Visserij	75.360	220.620	2,7%	-8.020	-3,5%
Industrie	56.090	881.910	10,9%	-12.770	-1,4%
Bouw	126.860	475.480	5,9%	-20.450	-4,1%
Handel	241.520	1.423.020	17,6%	-1.200	-0,1%
Transport	31.700	414.520	5,1%	-9.540	-2,2%
Horeca	49.050	352.530	4,4%	-250	-0,1%
Informatie & Communicatie	63.710	261.410	3,2%	-1.510	-0,6%
Financiële Instellingen	17.490	232.710	2,9%	-3.790	-1,6%
Zakelijke Diensten	299.850	1.174.300	14,5%	-2.790	-0,2%
Overheid	3.370	434.630	5,4%	-8.200	-1,9%
Onderwijs	50.800	543.200	6,7%	-2.240	-0,4%
Zorg	105.880	1.311.700	16,2%	14.360	1,1%
Cultuur & Recreatie	65.010	180.960	2,2%	650	0,4%
Overige Diensten	71.430	177.770	2,2%	-1.210	-0,7%
Nederland	1.258.130	8.084.740	100%	-56.960	-0,7%

HET BRUTO GEMEENTELIJK PRODUCT

Waar wordt in Nederland het geld verdiend? Over de meeste lokale thema's is zeer gedetailleerde informatie beschikbaar, op een zeer laag schaalniveau. Zo is precies bekend in welke straat het meeste wordt ingebroken, waar de huizen het duurst zijn, en waar veroordeelde pedofielen wonen. Maar hoeveel er in onze gemeenten wordt geproduceerd weten we niet.

Naar een bruto gemeentelijk product

Verschillen in economische omvang en prestaties tussen landen worden gemeten met het bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking (per capita): de som van de toegevoegde waarde van alle economische activiteiten in een land, gedeeld door het aantal inwoners in het land. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) publiceert deze indicator voor de stand van de nationale economie, en met de zogenoemde regionale rekeningen op het niveau van COROP-gebieden.

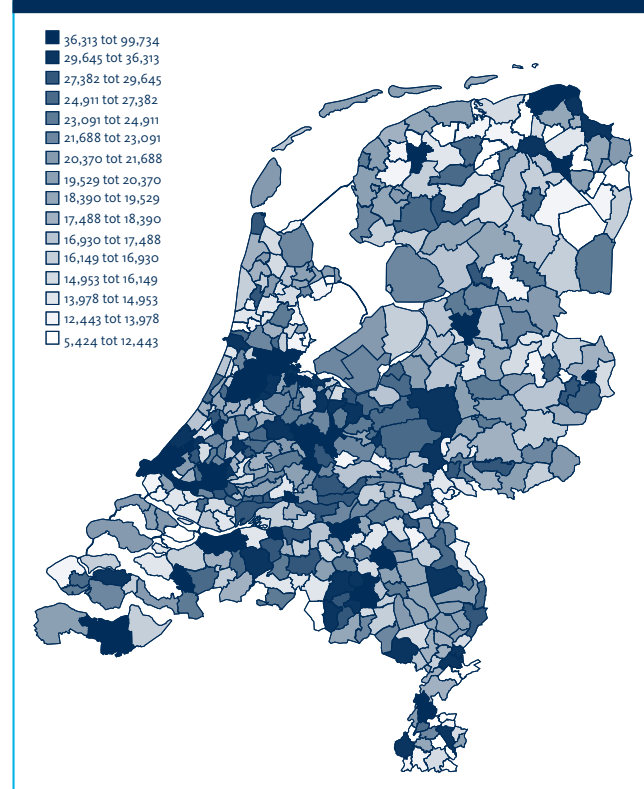
Er is een aantal pogingen gedaan om de productie per gemeente op basis van de regionale statistieken van het CBS in te schatten. De toegevoegde waarde wordt verdeeld over gemeenten op basis van het aantal banen in de verschillende sectoren in die gemeenten (Rienstra, 2003). Daarbij wordt dan – ten onrechte – aangenomen dat de gemiddelde productiviteit per werknemer in een bepaalde sector gelijk is binnen zo'n COROP-regio. Dat gaat voorbij aan cruciale economische inzichten over de verschillen in productiviteit tussen dezelfde baan en werknemer op een locatie in een stad en daarbuiten.

Om beter inzicht te krijgen in wat er in onze gemeenten wordt geproduceerd is een maat voor het bruto gemeentelijk product (bgp) ontwikkeld, op basis van de Valuator van Bridgis (www.bridgis.nl). Het bgp is de productie per inwoner in een gemeente, ofwel: het aantal banen per inwoner (de werkgelegenheidsquote) vermenigvuldigd met de gemiddelde toegevoegde waarde van die banen (de productiviteit per baan). De productie is gedeeld door het aantal inwoners om te kunnen corrigeren voor de omvang van zo'n gemeente. (Omdat meestal een belangrijk deel van de inwoners van een gemeente buiten de gemeente werkt, wil dit niet zeggen dat het ook de inwoners van die gemeente zelf zijn geweest die de productie hebben verzorgd).

Voor de desaggregatie van het brp van het CBS is gebruik gemaakt van Lisa-werkgelegenheidsbestanden. Anders dan bij eerdere pogingen, waarbij het brp ruimtelijk werd verdeeld over gemeenten binnen een Corop-gebied, is het bgp dus berekend op basis van de omvang en activiteiten van de afzonderlijke bedrijven, waarvan de precieze locatie bekend is.

Steden dragen per inwoner meer bij aan onze economie dan niet-stedelijke gebieden. Het Bruto gemeentelijk product (bgp) is er per inwoner hoger. Dat komt niet alleen door de agglomeratievoordelen die een stad biedt, maar ook door de grotere voorraad menselijk kapitaal in de steden.

Figuur 1: Bruto gemeentelijk product (in duizenden euro's per inwoner, 2010).
Bron Atlas voor gemeenten, o.b.v. data Bridgis

Verschillen tussen gemeenten

In figuur 1 wordt het bgp per hoofd van de bevolking in 2010 voor alle Nederlandse gemeenten getoond, in figuur 2 staat de ranglijst van de vijftig grootste gemeenten van Nederland. Het bgp per capita is zoals te verwachten was het hoogst in de Randstad, en dan vooral in de Noordvleugel van die Randstad. In de rest van Nederland zijn het vooral de steden die een relatief hoog bgp kennen (zie figuur 1). Uitzonderingen hierop zijn de kleinere gemeenten met een (deels historisch bepaalde) specifieke economische structuur, zoals Terneuzen in Zeeuws-Vlaanderen en – door de daar aanwezige energiebedrijven en gaswinning – enkele kleinere gemeenten in Groningen. Van de vijftig grootste gemeenten van Nederland produceert Haarlemmermeer per inwoner het meest, gevolgd door Amsterdam en Utrecht. De new towns Purmerend, Leidschendam-Voorburg en Spijkenisse dragen het minste bij aan de nationale economie (zie figuur 2).

Figuur 3 laat zien dat de productie per inwoner in steden inderdaad – zoals theoretisch te verwachten was – veel groter is dan in

Lees verder op de volgende pagina...

Vervolg van vorige pagina.

niet-stedelijke gemeenten. In de figuur is steeds het bgp in een bepaalde groep van steden getoond, en het gemiddelde bgp in de gemeenten in het van die steden afhankelijke ommeland, dat is bepaald op basis van functionele relaties op het gebied van arbeidsmarkt en andere voorzieningen (Marlet en Van Woerkens, 2012). Vanwege de vermeende uitzonderingspositie van de stad Eindhoven en zijn omgeving, is die stad apart in de grafiek getoond.

Opmerkelijk is de grote voorsprong van de vier grote steden op de andere steden. Ook neemt het belang van die vier grote steden voor de nationale economie in relatieve zin toe. Eindhoven produceert per inwoner iets minder dan het gemiddelde van de G4, maar duidelijk meer dan de G27 (de overige steden die voorheen onder het Grotestedenbeleid vielen) en de overige, kleinere steden. Wat ook opvalt is dat de omgeving van de stad Eindhoven per inwoner minder produceert dan de omgeving van de G4 (waar ook Haarlemmermeer onder valt!), maar dat de productie daar tussen 2003 en 2010 wel meer is toegenomen.

De verschillen in bgp tussen gemeenten zijn het gevolg van de werkgelegenheid in de bedrijven in de gemeente en de verschillen in productiviteit van de werknemers van die bedrijven.

Figuur 4 laat voor een aantal grotere gemeenten de werkgelegenheidsquote (banen per inwoner) en de gemiddelde productiviteit per werknemer zien. Steden met een vergelijkbare werkgelegenheidsquote (zoals Amsterdam en Groningen) kunnen toch sterk van elkaar verschillen door grote verschillen in productiviteit per werknemer. Wat verder opvalt zijn de uitzonderlijke posities van twee new towns: Haarlemmermeer; veel werk en een hoge productiviteit per werknemer, en Almere; relatief weinig maar hoogproductief werk.

Conclusie

Waar in ons land wordt nu en in de toekomst ons geld verdiend? Lange tijd hadden we geen goede maat voor de staat van de lokale economie. Het nieuw ontwikkelde bruto gemeentelijk product (bgp) probeert in die behoefte te voorzien. Er blijken markante verschillen te bestaan tussen gemeenten, ook binnen regio's. Daarmee is het bgp dus een belangrijke toevoeging aan kennis over de stand van de lokale economie, en nuttig voor beleid dat erop gericht is die lokale economie te stimuleren.

6

Gerben Huijgen, LISA projectorganisatie

LISA KLANTENDAG 2013

Op 14 mei hebben zo'n 20 belangstellenden kennis kunnen nemen van de ontwikkelingen in het landelijk werkgelegenheidsregister LISA tijdens de klantendag, die dit jaar voor de vierde keer is georganiseerd. In Utrecht waren er interessante presentaties van de Rijksuniversiteit Groningen en Roots Beleidsadvies. In levendige discussies kwamen toepassingsmogelijkheden en kwaliteitsaspecten van LISA aan bod.

Op de Klantendag waren vertegenwoordigers van provincies, brancheorganisaties, onderzoeksbureaus en overig bedrijfsleven aanwezig. De meesten hadden al in enige mate ervaring opgedaan met LISA-data of producten. Gerben Huijgen van de LISA-projectorganisatie trapte de middag af met een introductie over de achtergronden en organisatie van LISA en de meest recente ontwikkelingen.

Er stonden twee presentaties op het programma door gebruikers van LISA-informatie waarbij duidelijk werd voor welke rol LISA speelt in de informatievoorziening t.b.v. ruimtelijke economie.

De eerste presentatie werd gegeven door Sierdjan Koster van de Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen. Aan de hand van veel kaartmateriaal liet hij de ruimtelijke ontwikkeling van o.a. vestigingen, starters en werkgelegenheid sinds 1996 zien.

Hij liet ook zien dat ruimtelijke patronen maar langzaam veranderen en wat de effecten van corridors zoals de A2 zijn op de werkgelegenheidsontwikkeling. Eens te meer bleek de sterke behoefte aan actuele microdata op het gebied van bedrijvigheid en werkgelegenheid.

De tweede presentatie werd gehouden door Gilbert Bal van Roots Beleidsadvies. In zijn presentatie ging hij in op het gebruik van werkgelegenheidscijfers in de beleidspraktijk; als input voor lokaal en provinciaal economisch beleid, Economische Verkenningen en onderbouwing van toekomstvisies. Ook hier kwam het belang van kwalitatief hoogwaardige en consistente werkgelegenheidsinformatie duidelijk naar voren.

De middag werd afgesloten met een open discussie en nadere persoonlijke kennismaking bij een gezellige borrel.

ECONOMISCHE VARIËTEIT

Spreiden of clusteren, dat is de vraag. Als je een 'cluster' van bedrijven en instellingen kunt maken die zich allemaal met aspecten van hetzelfde vraagstuk bezighouden, beïnvloeden die elkaar positief. Er ontstaat een gespecialiseerde arbeidsmarkt en er ontstaan gespecialiseerde vormen van dienstverlening. En die schaalvoordelen door specialisatie leiden dan tot groei van het cluster. De ontwikkeling van hightech in Eindhoven en omgeving, met grote bedrijven, snelle groeiers en een hightech campus is een voorbeeld. Een keerzijde is er ook. De sluiting van het onderzoekslaboratorium van Organon betekende een ontwrichtende schok voor de gespecialiseerde economie van Oss en omgeving. Vanuit deze invalshoek is het interessant om te bekijken of spreiding of variëteit kan worden beoordeeld op effecten op economische groei en op weerstand tegen economische tegenwind.

Specialisatie

In (regionaal)-economisch beleid is er veel aandacht voor gespecialiseerde clusters. Deze worden dan gezien als aanjagers van de regionale economie. Zo is een doelstelling van het Nederlandse economisch beleid het verder stimuleren van regionale clusters van sectoren die het verhoudingsgewijs al goed doen. Met name in de nota 'Pieken in de Delta' uit 2006 is de focus gericht op de economisch sterke clusters in de regio (de zogenaamde "Pieken in de Nederlandse Delta"), waarbij het uitgangspunt het stimuleren van gebiedspecifieke economische ontwikkelingen is. Het gaat om het uitbouwen en versterken van economische clusters die van groot belang zijn voor de economische draagkracht en de internationale concurrentiepositie van Nederland. Met de topsectorenaanpak uit de Bedrijfslevennota zijn het vooral sectoren die centraal staan in het beleid en in mindere mate de regio's, maar gezien de concentratie van de topsectoren in de stedelijke regio's rond de mainports, brainport en greenports en enkele valley's, wordt wel ingezet op het versterken van de ruimtelijk-economische structuur in deze regio's.

Variëteit

Tegenover deze beleidsmatige inzet, gebaseerd op de verwachting dat door het steunen van de sterktes en potenties van individuele regio's de productiviteit zal toenemen, staat de mening dat economische variëteit groei stimuleert. Uit sectorale variëteit zou eveneens economische voordeel kunnen worden behaald. Variëteit werd pas aan het einde van de vorige eeuw onderkend als een stimulans voor regionale economische ontwikkeling. De regionale sectorstructuur op 2-digit niveau (86 SBI-afdelingen) kan worden opgevat als een overzicht van de economische activiteit in een regio. De variëteit van de sectoren, dat wil zeggen de verschillen in werkgelegenheid van de sectoren, is de ongerelateerde variëteit. Een hoge ongerelateerde variëteit beschermt een regio dan voor externe schokken op sectorniveau. Gerelateerde variëteit is de variëteit binnen een sector en zou groei stimuleren.

Gini-coëfficiënt

Een relatief eenvoudige mogelijkheid om de (ongerelateerde) sectorale variëteit van regio's in beeld te brengen en te vergelijken is door gebruik te maken van de Gini-coëfficiënt. De Gini-coëfficiënt is een middel om gemakkelijk te kunnen zien wat de gelijkheid, of beter de ongelijkheid, van bepaalde situaties is. De coëfficiënt wordt weergegeven als een getal tussen 0 en 1 of als een percentage tussen 0 en 100 procent. Hoe kleiner het getal hoe gelijkjer het verschijnsel is en hoe groter het getal hoe ongelijker het verschijnsel is. Bij het meten van de inkomensongelijkheid, waarbij vaak de Gini-coëfficiënt gebruikt wordt, betekent een waarde 0 dat iedereen hetzelfde inkomen heeft en een waarde 1 (100 procent) dat één iemand al het inkomen heeft en de rest niets.

Bij het gebruik van de Gini-coëfficiënt voor het bepalen van de sectorale variëteit past de kanttekening dat een waarde van 0 praktisch onmogelijk is, omdat dan alle sectoren even groot zouden zijn, dus ook bijvoorbeeld landbouw en gezondheidszorg. Ook een waarde van 1 is onwaarschijnlijk omdat dan alle werkgelegenheid geconcentreerd zou moeten zijn in één SBI-afdeling. De absolute waarde van de coëfficiënt voor een regio heeft daarmee weinig informatief belang, maar is wel geschikt om regio's met elkaar te vergelijken.

De coëfficiënt wordt bepaald door uit te gaan van de Lorenzcurve, waarin de op aantal banen gerangschikte sectoren (86 SBI-afdelingen) worden afgezet tegen het cumulatief aandeel van de banen in die sectoren. De Gini-coëfficiënt is dan de verhouding tussen de oppervlakte tussen Lorenz-curve en de diagonaal die een volledig evenredige verdeling weergeeft en de oppervlakte onder die diagonaal.

Als voorbeeld is in figuur 1 is de Lorenzcurve weergegeven voor de banen in geheel Nederland (Bron: LISA 2012). De Gini-coëfficiënt is in dit geval 63,8 procent.

Regionale verschillen in variëteit

Om regionale verschillen in beeld te brengen is het schaalniveau van COROP-gebieden geschikt, omdat deze indeling in grote mate overeenkomt met arbeidsmarktgebieden. Personen bewegen zich immers voornamelijk binnen arbeidsmarktgebieden en overschrijden gemeentegrenzen.

De laagste Gini-coëfficiënt (64,7 procent) is op COROP-niveau te vinden in Zuidoost-Noord-Brabant. Dat betekent dat hier de meeste gelijkheid is in banenomvang tussen de sectoren (SBI-afdelingen). Er is dus zo gezien de grootste sectorale variëteit in banen. De hoogste waarde is er voor Delft en Westland met 72,1 procent, wat de kleinste variëteit impliceert. Over Nederland gezien is de grootste variëteit te vinden in het grootste deel van Noord-Brabant, Groot-Amsterdam, Groot-Rijnmond en Zuidwest-Gelderland. De regio's met de kleinste variëteit liggen verspreid. Het gaat dan om Zeeuws-Vlaanderen, Oost-Groningen, Noord-Drenthe en een aantal regio's in de Randstad, waaronder Delft en Westland, Agglomeratie Leiden en Bollenstreek en agglomeratie Haarlem.

Sterk vertegenwoordigde sectoren

Relatief weinig variëteit betekent ook dat enkele sectoren in een regio bijzonder sterk vertegenwoordigd zijn. In de regio Delft en Westland, die een kleinere variëteit kent, zijn dat landbouw, onderwijs, detailhandel en groothandel met in totaal 38 procent van de banen. In de Agglomeratie Leiden en Bollenstreek met eveneens een lagere variëteit, levert de top 4 van de sectoren ook 38 procent van de banen, maar hier zijn dat gezondheidszorg, verpleging/verzorging, onderwijs en detailhandel. In een regio met meer variëteit, Zuidoost-Noord-Brabant, zijn de belangrijkste sectoren groot- en detailhandel, onderwijs en gezondheidszorg, wat in belangrijke mate overeenkomt met wat we zien in regio's met minder variëteit. Maar in dit geval zijn de top 4 sectoren goed voor 29 procent van de banen. In figuur 2 is de Lorenz-curve weergegeven voor de regio's Delft en Westland en Zuidoost-Noord-Brabant.

Geringe variëteit en banengroei

Sinds 2002 is het aantal banen in Nederland gegroeid met 6 procent. De groei heeft niet in alle regio's in gelijke mate plaatsgevonden, maar loopt uiteen van een afname met 7 procent in de agglomeratie Haarlem tot een toename met 30 procent in Flevoland. In tabel 1 zijn de 40 COROP-regio's gegroepeerd naar de relatieve omvang van de banengroei. In de groep regio's met een kleine groei van het aantal banen of een afname zijn de COROP-regio's met een hoge Gini-score (dus geringe variëteit) oververtegenwoordigd. In de andere twee groepen is het beeld minder eenduidig, maar over het geheel is er een verband tussen de Gini-coëfficiënt en de ontwikkeling van het aantal banen.

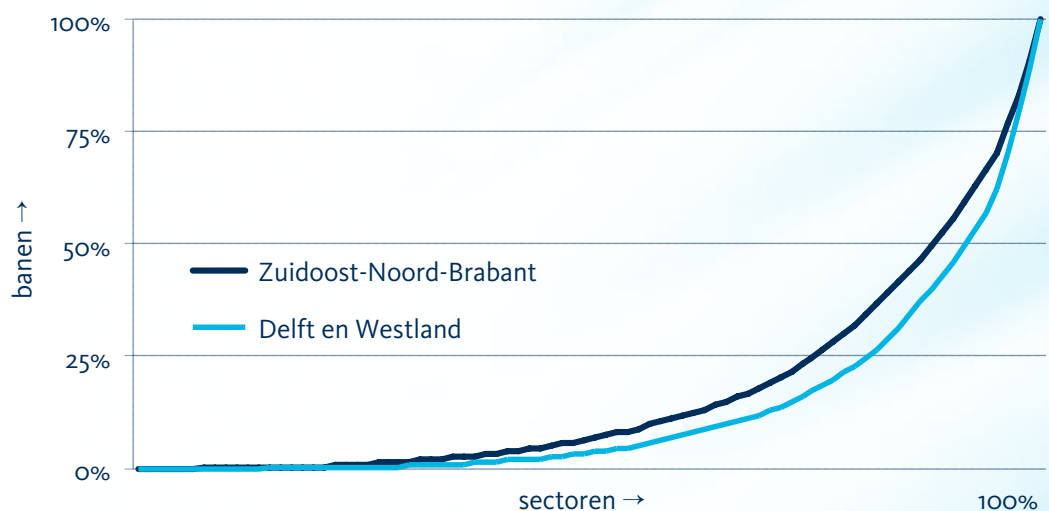
Meer variëteit

Variëteit werd eind zoste eeuw onderkend als stimulerend voor (regionaal)economische groei. Er zijn sindsdien meerdere studies verricht naar de samenhang tussen variëteit en groei. De conclusie die daaruit wordt getrokken is dat alleen gerelateerde variëteit samenhangt met regionaal economische groei. De niet gerelateerde variëteit, zoals weergegeven met de Gini-coëfficiënt, is niet zo zeer van belang voor de groeipotentie en internationale concurrentiekracht, maar veel meer voor het weerstandsvermogen en de veerkracht van regio's die met economische tegenslag of neergang te maken krijgen.

LISA-gegevens

Voor dit soort analyses en voor verdiepende onderzoeken, waarbij ook de gerelateerde variëteit wordt betrokken, zijn de LISA-gegevens uitermate geschikt, vooral omdat de gegevens beschikbaar zijn per 5-cijferige SBI2008-code.

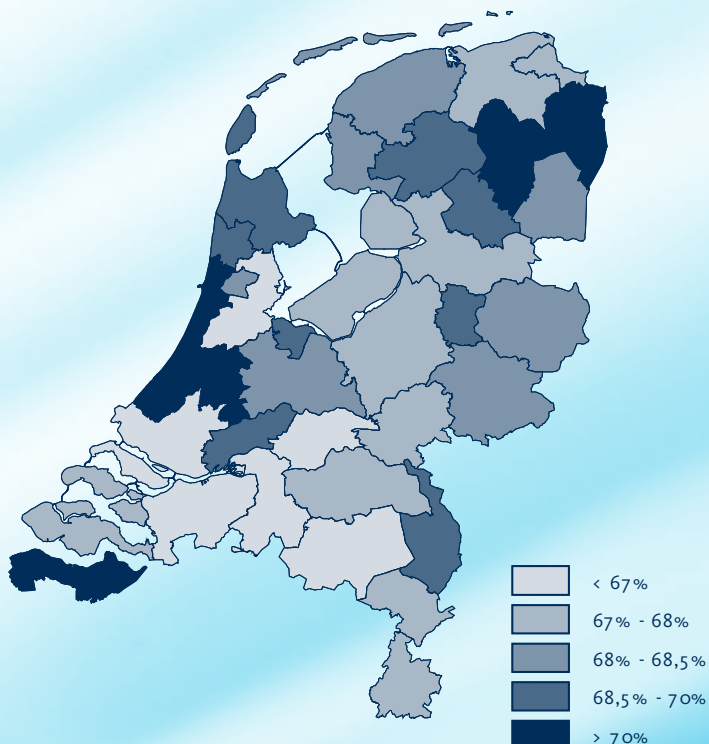
Figuur 2. Lorenz-curve regio's Delft en Westland en Zuidoost-Noord-Brabant (2012)

Tabel 1. Overzicht van COROP-regio's naar groei en hun GINI-coëfficiënt

Afname aantal banen of kleine groei	Gini-coëfficiënt	gemiddelde groei aantal banen	Gini-coëfficiënt	grote groei aantal banen	Gini-coëfficiënt
Delfzijl en omgeving	67,3%	Overig Groningen	67,9%	Oost-Groningen	70,7%
Noord-Friesland	68,2%	Zuidwest-Friesland	68,0%	Zuidoost-Friesland	68,7%
Zuidoost-Drenthe	68,0%	Zuidwest-Overijssel	69,1%	Noord-Drenthe	71,3%
IJmond	70,5%	Twente	68,2%	Zuidwest-Drenthe	69,2%
Agglomeratie Haarlem	70,9%	Achterhoek	68,5%	Noord-Overijssel	67,9%
Het Gooi en Vechtstreek	68,6%	Arnhem/Nijmegen	67,5%	Veluwe	67,3%
Agglomeratie Leiden en Bollenstreek	71,4%	Utrecht	68,5%	Zuidwest-Gelderland	66,5%
Agglomeratie 's-Gravenhage	70,1%	Zaanstreek	68,3%	Kop van Noord-Holland	69,1%
Delft en Westland	72,1%	Groot-Rijnmond	66,5%	Alkmaar en omgeving	68,9%
Oost-Zuid-Holland	70,2%	Zuidoost-Zuid-Holland	68,7%	Groot-Amsterdam	65,2%
Zeeuws-Vlaanderen	71,2%	Overig Zeeland	67,6%	Midden-Noord-Brabant	66,6%
Noord-Limburg	69,1%	West-Noord-Brabant	65,3%	Zuidoost-Noord-Brabant	64,7%
Midden-Limburg	67,5%	Noordoost-Noord-Brabant	67,1%	Flevoland	67,2%
Zuid-Limburg	67,3%				

Kaart 1. Gini-coëfficiënt per COROP-regio (2012)

LISA in beeld

Werkgelegenheids groei en -aandeel van de 40 Nederlandse Corop-regio's

Regio	2011	2012	Groei 2011-2012	Aandeel
Groot-Amsterdam	839.040	835.930	-0,4%	10,3%
Utrecht	679.700	676.000	-0,5%	8,4%
Groot-Rijnmond	607.880	602.170	-0,9%	7,4%
Zuidoost-Noord-Brabant	404.740	404.350	-0,1%	5,0%
Agglomeratie 's-Gravenhage	392.930	384.650	-2,1%	4,8%
Arnhem/Nijmegen	352.910	352.460	-0,1%	4,4%
Veluwe	340.020	343.430	1,0%	4,2%
Noordoost-Noord-Brabant	317.970	314.020	-1,2%	3,9%
West-Noord-Brabant	312.160	304.980	-2,3%	3,8%
Twente	292.690	289.770	-1,0%	3,6%
Zuid-Limburg	279.610	274.190	-1,9%	3,4%
Midden-Noord-Brabant	221.520	216.900	-2,1%	2,7%
Overig Groningen	203.720	203.430	-0,1%	2,5%
Achterhoek	184.590	183.520	-0,6%	2,3%
Noord-Overijssel	183.090	183.290	0,1%	2,3%
Flevoland	177.970	178.300	0,2%	2,2%
Zuidoost-Zuid-Holland	173.910	170.280	-2,1%	2,1%
Agglomeratie Leiden en Bollenstreek	162.480	159.980	-1,5%	2,0%
Kop van Noord-Holland	159.130	159.350	0,1%	2,0%
Noord-Friesland	145.620	145.010	-0,4%	1,8%
Noord-Limburg	143.060	142.290	-0,5%	1,8%
Overig Zeeland	124.750	122.910	-1,5%	1,5%
Delft en Westland	115.270	115.470	0,2%	1,4%
Oost-Zuid-Holland	116.710	114.580	-1,8%	1,4%
Zuidwest-Gelderland	110.540	110.130	-0,4%	1,4%
Midden-Limburg	109.530	109.010	-0,5%	1,3%
Het Gooi en Vechtstreek	106.500	105.960	-0,5%	1,3%
Alkmaar en omgeving	103.530	104.160	0,6%	1,3%
Zuidoost-Friesland	95.220	94.550	-0,7%	1,2%
Agglomeratie Haarlem	86.430	86.870	0,5%	1,1%
Noord-Drenthe	78.060	77.600	-0,6%	1,0%
IJmond	75.410	75.840	0,6%	0,9%
Zuidwest-Overijssel	71.460	70.830	-0,9%	0,9%
Zuidoost-Drenthe	70.100	69.910	-0,3%	0,9%
Zaanstreek	69.170	67.390	-2,6%	0,8%
Zuidwest-Drenthe	63.210	63.190	0,0%	0,8%
Oost-Groningen	56.180	57.150	1,7%	0,7%
Zeeuwsch-Vlaanderen	48.270	47.950	-0,7%	0,6%
Zuidwest-Friesland	46.990	47.510	1,1%	0,6%
Delfzijl en omgeving	19.640	19.500	-0,7%	0,2%
Nederland	8.141.700	8.084.740	-0,7%	100,0%

LISA service

Bestuur Stichting LISA

dhr. P.J. Vriens, voorzitter
dhr. F. Viersen, secretaris
dhr. G. Scholtens, penningmeester
dhr. P. Lucassen
dhr. M. Bergmeijer

Regionale bronhouders LISA

Werkgelegenheidsregister Provincie Groningen
Werkgebied: Provincie Groningen (excl. Stad Groningen)
mevr. M. Punter
Tel.: (050) 316 44 72
E-mail: m.punter@provinciegroningen.nl

Werkgelegenheidsregister Gemeente Groningen
mevr. J. Vosselman
Tel.: (050) 367 56 30
E-mail: j.vosselman@os.groningen.nl

Werkgelegenheidsregister Fryslân
Werkgebied: Provincie Fryslân
Dhr. M. Holkema
Tel.: (058) 292 53 85
E-mail: m.j.holkema@fryslan.nl

Drentse Werkgelegenheids-Enquête (DWE)
Werkgebied: Provincie Drenthe
dhr. R. Haverkate
Tel.: (0592) 36 55 55
E-mail: r.haverkate@drenthe.nl

Bedrijven- en Instellingenregister Overijssel (BIRO)
Werkgebied: Provincie Overijssel
dhr. M. Ellenbroek
Tel.: (038) 499 88 99
E-mail: BIRO@overijssel.nl

Vestingenregister Flevoland
Werkgebied: Provincie Flevoland
dhr. W. van Woerkom
Tel.: (0320) 265 55 39
E-mail: wil.van.woerkom@flevoland.nl

RMO Noordwest-Holland
Werkgebied: KvK voor Noordwest-Holland
dhr. drs. M.A. de Boer
Tel.: (072) 519 57 76
E-mail: mboer@alkmaar.kvk.nl

Vestingenregister Noord-Holland
Werkgebied: Hilversum e.o. en Haarlem e.o.
Mevr. M. Wisse (Provincie Noord-Holland)
Tel.: (023) 514 44 13
E-mail: wisse@noord-holland.nl

Bedrijvenregister Haarlemmermeer
Werkgebied: Gemeente Haarlemmermeer
dhr. A. Reijneveld
Tel.: (023) 567 61 30
E-mail: Ad.Reijneveld@haarlemmermeer.nl

Vestingenregister Amsterdam
Werkgebied: Gemeente Amsterdam e.o.
mevr. C. van Oosteren
Tel.: (020) 251 04 12
E-mail: coosteren@os.amsterdam.nl

Provinciaal Arbeidsplaatsenregister (PAR) Utrecht
Werkgebied: Provincie Utrecht
dhr. M. Bergmeijer
Tel.: (030) 258 23 91
E-mail: Maarten.Bergmeijer@provincie-utrecht.nl

Provinciale Werkgelegenheids-Enquête (PWE) Gelderland
Werkgebied: Provincie Gelderland
dhr. F.J. Viersen
Tel.: (026) 359 91 71
E-mail: f.viersen@gelderland.nl

Werkgelegenheidsregister Stadsgebied Haaglanden
Werkgebied: Stadsgebied Haaglanden
mevr. R. Bakker
Tel.: (070) 750 16 44
E-mail: r.bakker@haaglanden.nl

Bedrijvenregister Zuid-Holland (BRZ)
Werkgebied: Rijnmond en Rijnstreek
mevr. D. Zoeteman
Tel.: (010) 204 10 42
E-mail: d.zoeteman@bgs-schiedam.nl

Vestingenregister West-Brabant
Werkgebied West-Brabant
Dhr. W. Oijen
Tel.: (076) 529 35 03
E-mail: wf.oijen@breda.nl

Vestingenregister Midden-Brabant
Werkgebied Tilburg e.o.
Dhr. T. Doornbos
Tel.: (013) 542 86 52
E-mail: tom.doornbos@tilburg.nl

Vestingenregister Eindhoven
Werkgebied gemeente Eindhoven e.o.
Dhr. H. Ten Caten
Tel.: (040) 238 23 55
E-mail: h.ten.caten@eindhoven.nl

Vestingenregister Helmond
Werkgebied gemeente Helmond e.o.
Mevr. H. van den Heuvel
Tel.: (0492) 58 71 73
E-mail: h.van.den.heuvel@helmond.nl

Vestingenregister Noordoost Noord-Brabant
Werkgebied: regio Noordoost Noord-Brabant
Dhr. A. de Haan (I&O Research)
Tel.: (053) 482 50 10
E-mail: info@lisa.nl

Regionale Informatiebank Bedrijven en Instellingen Zeeland (RIBIZ)
Werkgebied: Provincie Zeeland
dhr. R. Lucas
Tel.: (0118) 67 35 37
E-mail: r.lucas@zeeland.kvk.nl

Vestingenregister Limburg
Werkgebied: Provincie Limburg
dhr. R.C.M. Vaessens
Tel.: (043) 350 62 80
E-mail: r.vaessens@etil.nl

Beschikbare gegevens

Per vestiging zijn de volgende gegevens beschikbaar:

Naam, vestigingsadres, correspondentieadres, activiteitencode (SBI 2008), aantal mannen met grote baan, vrouwen met grote baan, mannen met kleine baan, vrouwen met kleine baan (absolute gegevens op vestigingsniveau worden alleen geleverd door middel van een grootteklasse of via aggregaties), CBS wijk- en buurtindeling, xy-coördinaten en overige BAG-informatie. De werkgelegenheid is inclusief uitzendkrachten. Op basis van deze gegevens is elke denkbare statistiek mogelijk, eventueel gekoppeld met andere gegevensbestanden. LISA behoudt zich ten aanzien van het landelijk register LISA en de daarin opgenomen gegevens alle auteurs- en databankrechten voor.

Omvang bestand

In onderstaande tabel is opgenomen van welke gebieden het LISA-bestand 2011 informatie biedt. Vergelijkbare statistische informatie is er ook voor de periode 1996-2011.

gebied omschrijving	aantal gebieden	vestigingen minimum	vestigingen maximum	vestigingen totaal
6 positie postcodegebied	333.055	1	277	1.219.436
4 positie postcodegebied gemeenten	4.057	1	4.629	
COROP-gebieden	418	119	102.854	
Provincies	40	2.780	141.068	
	12	30.307	252.754	

Toelichting: het aantal 4 positie postcodegebieden met vestigingen is in LISA 4.057. Het aantal vestigingen varieert van 1 tot 4.629. Het totale LISA-bestand van 2011 bevat 1.219.436 vestigingen.

Informatie en/of bestellingen LISA

Voor informatie over LISA en het bestellen van onder andere statistische gegevens, steekproef-trekkingen, bestandsverrijkingen kunt u zich wenden tot de LISA Projectorganisatie en Bridgis BV. Voor koppelingen van het LISA-bestand met bijvoorbeeld geografische databestanden kunt u contact opnemen met Bridgis BV.

LISA Projectorganisatie: Zuiderval 70
Postbus 597
7500 AN Enschede
Tel.: (053) 482 50 80
Fax: (053) 482 50 81
E-mail: info@lisa.nl
Internet: www.lisa.nl

Bridgis BV: Sint Walburgkerkpad 3
Postbus 71
4000 AB Tiel
Tel.: (0344) 636 242
Fax: (0344) 636 246
E-mail: info@bridgis.nl
Internet: www.bridgis.nl

Colofon

LISA Nieuws is een uitgave van de Stichting LISA die als doel heeft het beschikbaar maken van informatie over vestigingen en werkgelegenheid in geheel Nederland, primair ten behoeve van onderzoek en beleid. De Stichting vertegenwoordigt de regionale registerhouders die de informatie verzamelen, beheren en in LISA inbrengen.

Redactie: Maarten Bergmeijer, Gerben Huijgen, Freerk Viersen

Deze uitgave is verzorgd door de LISA Projectorganisatie. Overname van tekst en cijfermateriaal is alleen toegestaan ten behoeve van niet-commercieel gebruik onder bronvermelding. Hoewel bij de uitgave de uiterste zorg is nagestreefd kan voor eventuele aanwezigheid van (zet)fouten en onvolledigheden geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

Data op de LISA-website

LISA is een databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht. Alle mogelijke selecties zijn beschikbaar. Neem hiervoor contact op met de LISA Projectorganisatie.

De website van LISA biedt u daarnaast de mogelijkheid om zelf werkgelegenheidsinformatie te downloaden. Ook hier kunt u eigen selecties maken. Zowel op landelijk niveau als op het niveau van provincies, COROP-gebieden en gemeenten is informatie rechtstreeks te downloaden. Ook zijn uitsplitsingen naar sector mogelijk.

De informatie is beschikbaar vanaf 1996.

Lisa Website

